Dosarul nr. 4-25058357-18-5r-29042025 (5r-50/25)

D E C I Z I E
asupra cauzei contravenționale

03 iulie 2025 or. Anenii Noi

Judecătoria Căuşeni, sediul Anenii Noi,
în componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecătorului – Andrei Mocanu,
grefierului – Bargan Ecaterina,
Cu participarea:
Reprezentantul contravenientului, avocat – Marco Dumitru;
În lipsa:
Agentului constatator IP Anenii Noi – Liurca Marius;
Contravenientului – Moroi Olesea.

examinând în ședință publică, contestația/recursul înaintat de cet. Moroi Olesea, a.n. *****, IDNP *****, împotriva Decizie asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Liurca Marius, întocmită în temeiul art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional al RM, -

a c o n s t a t a t:

La 23.04.2025, Moroi Olesea a depus contestație împotriva Decizie asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Liurca Marius, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional al RM, fiind înregistrată de către Inspectoratul de Poliție Anenii noi.

La 29.04.2025, Inspectoratul de Poliție Anenii Noi, a înregistrat la Judecătoria Căușeni (sediul Anenii Noi), materialele contestației/recursului depuse de Moroi Olesea împotriva Decizie asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Liurca Marius, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional al RM, fiind repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Andrei Mocanu.

În motivarea contestație/recursului înaintat, Moroi Olesea a indicat că la data de 15.04.2025, în or. Anenii Noi, agentul constatator ar fi stabilit precum ea aș fi implicată în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din 20.10.2024. se invocă faptul că

precum că ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare PSB pentru a exercita votul în anume fel, în favoarea unui bloc politic.

Menționează că, a luat cunoștință cu procesul verbal la data de 15.04.2025, pentru aceste presupuse fapte i s-a aplicat o sancțiune cu amendă semnificativă. Nu recunoaște vina și nu este de acord procesul verbal și Decizia de sancționare consideră că a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

A invocat că, dacă în procesul verbal la compartimentul 18 apare semnătura sa precum recunoaște contravenția, solicită a fi considerată o eroare dat fiind că intenția a fost de a semna doar că a luat cunoștință cu pornirea procesului contravențional.

Menționează asupra faptului că, tot procesul a derulat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator: a examinat procesul, efectiv, în lipsa ei; nu a explicat drepturile și obligațiile; nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului; nu a asigurat, după caz, serviciile unui interpret; nu a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nici o probă care ar confirma acest fapt; a întocmit procesul verbal cu grave erori de conținut; a amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere.

Susține că, în tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supusă unui tratament umilitor și degradant, fapt care a afectat-o atât pe ea cât și întreaga familie.

Indică că, conform art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de comiterea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale, decât în conformitate cu legea contravențională. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sunt interzise.

Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Menționează că, reieșind din prevederile art. 9 din Codul Contravențional, la aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante (principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale).

Susține că, aşa mod, ea a fost sancționată potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o. Temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravenției, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional - temeiurile de încetare a procesului contravențional.

A invocat că, potrivit art. 374 Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea autorității competente, care are drept scop constatarea contravenţiei, examinarea și soluționarea cauzei contravenţionale. Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancțiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. (alin. (1) art. 440 Cod contravențional) Procesul-verbal cu privire la

contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Menționează că, potrivit art. 425 Cod contravențional, Probele sint elemente de fapt, dobindite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei și la cunoaşterea altor circumstanje importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Susține că această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speță a prevederilor art. 425 și 442 alin. (1) CC, ori în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional. Menționează că omisiunea enunțată de rând cu celelalte enunțate apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

Indică că, procesul verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenţii şi trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art. 443 Cod contravențional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul verbal atrage nulitatea acestuia. Menționează că procesul verbal sa întocmit cu grave erori de formă şi conținut. Unul din elementele de bază ale procesului-verbal este: locul și timpul săvârşirii faptei contravenționale. Agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenţionale.

Menționează faptul că potrivit Curții Europene, încălcările de lege comise în cadrul procesului nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravențională. Omisiunile respective, aşa cum va fi elucidat în alineatele ce succed, au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speţă agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția nevinovăţie, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei agentului constatator.

Invocă că agentul constatator, care potrivit dispozițiilor legale enunțate, era obligat să desfăşoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta şi pedeapsa, s-a limitat doar la întocmire formală a procesului-verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenţionale.

Susține că, agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Indică că, potrivit Deciziei de sancționare ea ar fi acceptat personal pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri. Aceste concluzii sunt false şi abuzive. Nu este există nicio probă, cel puțin care să fie prezentată cine anume i-a dat bani, care persoană fizică. O aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenţiei. Nu este menționat timpul acceptării banilor. Nu este probat care a fost scopul transferului banilor. Nu este probat dacă aceşti bani au ajuns anume la ea. Nu este probat dacă acești bani au fost ridicați. Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară şi alegerile. Nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu este probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri. Nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar. Unica pretinsă probă a poliției ar fi o oarecare listă precum că există un mesaj de la o bancă străină pe un număr de telefon precum că ar fi existat un transfer, date care nici nu au fost verificate corespunzător. Dar nici aceste pretinse probe nu au fost prezentate. Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe nişte constatări subiective personale ale agentului constatator.

Menționează că, la decizia de sancționare nu a fost anexată niciun material probator care ar demonstra componența contravenției de la art. 47[1] Cod contravențional. Agentul de constatare a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu constituie element constitutive ale contravenției.

Indică că, conform art. 440 din Codul Contravenţional al RM, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Susține că, simpla indicare în procesul verbal cu privire la contravenţie a articolului, care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient, iar lipsa probelor afectează în mod esențial fondul cauzei.

Potrivit art. 458 din Codul Contravenţional al RM, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate: b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Conform art. 375 din Codul Contravențional al RM - Prezumția de nevinovăţie (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional.

Conform art. 460 din Codul Contravenţional al RM instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare, pronunțându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

Articolul 461 din Codul contravenţional al RM prevede că În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa urmează să înceteze procesul contravenţional.

Cu referire la cele expuse supra, constată că, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenţionale, neelucidând pe deplin, obiectiv şi sub toate aspectele circumstanţele cazului dat.

Menționează că, în cauza CtEDO Anghel vs. România (Hotărîrea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (Öztürk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menționat că încadrarea de contravenţie dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilității art. 6 alin. 1 din Convenţie, indicaţiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. În aceeaşi cauză, stabilind violarea art. 6 CEDO, cu referire la încălcarea prezumţiei de nevinovăţie, Curtea a notat că instanţele sesizate asupra temeiniciei contestaţiei, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a fi confirmat prin sentinţele lor temeinicia procesului-verbal întocmit de poliţistul C., au aşteptat ca reclamantul să inverseze prezumţia de legalitate şi de temeinicie a procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesulverbal al agentului constatator.

În ordinea celor menționate, reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăţie de către persoana specificată în procesul verbal contravenţional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Se constată că în speţă, prezumția de nevinovăţie de care se bucură acuzatul contravenţional în acest caz nu a fost răsturnată.

Din motivele expuse în prezenta contestație, deoarece în speță procesul verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitate absolută, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistenta la speţă a faptei contravenționale si a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată. Ajunge la concluzia că procesul contravențional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia si anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie însăşi esenţa unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor.

Această obligație generală, este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze în limitele și în concordanţă cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislației. Urmare a celor menționate mai sus, solicită admiterea integrală a prezentei contestaţii.

Astfel, Moroi Olesea, solicită admiterea contestației cu anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a Deciziei de sancționare din data de 15.04.2025 cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul contestatarei avocat Marco Dumitru, a solicitat admiterea contestației și încetarea procesului pe motivul lipsei faptei

contravenționale, la materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma vinovăția în săvârșirea contravenției . a fost încheiat acord de colaborare, cu atât mai mult procesul verbal a fost întocmit cu abateri, este indicat că fapta a fost săvârșită în decembrie 2024 și ianuarie 2025, în acea perioadă nu erau alegeri.

În cadrul ședinței de judecată, agentul constatator Inspectoratul de poliție Anenii Noi, Liurca Marius, nu s-a prezentat deși a fost legal înștiințat despre data, locul și ora ședinței de judecată și nici nu a comunicat instanței despre imposibilitatea de a se prezenta din care considerente instanța de judecată a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa acestuia.

În cadrul ședinței de judecată, contestatara Moroi Olese, nu s-a prezentat fiind legal citată, însă interesele acesteia sunt reprezentate de către avocatul Marco Dumitru.

Reținând circumstanțele cauzei, instanța de judecată a dispus examinarea contestației în lipsă, or, careva impedimente de ordin procedural nu se atestă.

Examinând materialele dosarului contravenţional raportat la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecății, instanța de judecată consideră că, contestația urmează a fi respinsă ca fiind nefondată, din următoarele considerente.

Potrivit *art. 2 din Codul contravențional*, scopul legii contravenșionale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenții, iar după prevederile *art. 5 alin. (1) din Codul contravenţional*, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decît în conformitate cu legea contravențională.

Conform dispoziţiei *art. 7 din Codul contravenţional*, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit prevederilor *art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional*, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Instanța de judecată a constatat că, la 15.04.2025 a fost întocmită și emisă Decizia asupra cauzei contravenționale Seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Liurca Marius, în baza art. 47^1 alin. (1) din Cod contravențional, fiind indicat că: „în luna decembrie-ianuarie 2024-2025, s. Albinița, r. Anenii Noi, cet. Moroi Olesea, a acceptat surse financiare din partea blocului politic condus de Ilan Șor, prin sistem de transfer PSB”, prin care cet. Moroi Olesea a fost sancționată cu amendă în mărime de 375 unități convenționale, echivalentul a 18750,00 lei (f.d. 14).

Potrivit prevederilor *art. 451[5] alin. (1)-(2) Cod contravenţional*, ***acordul de colaborare este o tranzacţie încheiată între agentul constatator, după caz, procuror şi contravenient, care îşi recunoaşte vina, integral***, ***în schimbul unei pedepse reduse***. Acordul de colaborare poate fi încheiat în orice moment al procesului contravenţional pînă la soluţionarea în fond a cauzei contravenţionale. În cazul încheierii acordului de colaborare, contravenientului i se va aplica o sancţiune egală cu o doime din maximul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută pentru contravenţia comisă.

În conformitate cu art. 451[5] alin. (4) Cod contravențional, în cazul încheierii acordului de colaborare, agentul constatator, după caz, procurorul încetează acumularea probelor, iar contravenientul nu mai este în drept să-şi retragă acordul.

Las caz, instanța de judecată reține că la 15.04.2025, a fost încheiat Acordul de colaborare între agentul constatator Liurca Marius și contravenienta Moroi Olesea, prin care ultima a recunoscut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod Contravențional (f.d. 13).

În conformitate cu *art. 451[5] alin. (5)-(6) Cod contravențional*, în cazul încheierii acordului de colaborare, cauza contravenţională va fi soluţionată, prin decizie asupra cazului contravenţional, în condiţiile acordului de colaborare, după forma şi conţinutul stipulate la art.451[2], cu excepţiile prevăzute de prezentul articol. Prevederile art. 444, 451[3] şi 451[4] din prezentul cod se vor aplica în mod corespunzător în privinţa acordului de colaborare.

Potrivit prevederilor *art. 451[3] alin. (1) Cod contravențional*, deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale.

Verificând respectarea termenului depunerii contestației/recursului de către Moroi Olesea, se constată că aceasta a fost depusă prin intermediul inspectoratului de Poliție Anenii Noi la 23.04.2025. decizia de sancționare fiind aplicată la 15.04.2025, iar în asemenea situaţie prevederile art. 451[3] alin. (1) din Codul contravenţional sunt respectate.

În conformitate cu *art. 451[3] alin. (3) Cod contravențional*, <u>deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri: a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială; b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii întâi; c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decît cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi; d) în decizia agentului constatator nu au fost consemnate menţiunile de la art.451[2] alin. (1).</u> Dispoziţiile art. 445 se aplică în mod corespunzător.

Astfel, conform *art. 451[2] alin. (1) Cod contravențional*, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă, numărul legitimaţiei sau al unui alt act care stabileşte identitatea acestuia; c) numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional sau, după

caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată; g) *declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.*

Conform *art. 451[4] alin. (1) și (2) Cod contravențional*, recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepţiile prevăzute la prezentul capitol. Instanţa de recurs poate adopta una din următoarele decizii: 1) să respingă recursul şi să menţină decizia agentului constatator dacă este: a) tardiv; b) inadmisibil; c) nefondat; 2) să admită recursul şi să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluţii: a) dispunerea încetării procesului contravenţional; b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului, dacă acesta a contestat decizia agentului constatator.

Examinând materialele cauzei și cercetând conținutul acestora, instanța de judecată reține că, nu există temeiuri prevăzute de art. 445 alin. (1) în coroborare cu art. 451[3] alin. (3) lit. d) Cod contravențional de a anula decizia asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, prin care Moroi Olesea a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea deciziei asupra cauzei contravenționale într-o anumită formă *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea deciziei asupra cauzei contravenționale prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Instanța de judecată reține că decizia de sancţionare a fost întocmită și perfectată în prezența petiționarei Moroi Olesea, fiindu-i astfel aduse la cunoștință drepturile și obligațiile sale prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional şi fiind notificată privind inițierea cauzei contravenționale, cu asigurarea dreptului de a depune explicații, de a înainta obiecţii sau de a prezenta alte cereri privind administrarea unor probe suplimentare.

Instanța statuează în vederea certitudinii aducerii la cunoştinţă a drepturilor şi obligaţiilor făptuitorului inclusiv prin precizarea acestora în partea *verso* a actului contestat, pentru primirea căruia, aceasta a confirmat prin semnătura sa olografă în rubrica nr. 17 din decizia asupra cauzei contravenționale.

În aceste condiții, instanţa consideră că a fost respectat și *art. 443 alin. (1) lit. g) din Codul contravențional*, prin care făptuitorului/petiționarului i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa. Mai mult ca atât aceasta a menționat la rubrica nr. 12 din decizie: „*obiecții nu are*”, contrasemnând acest fapt.

În această ordine de idei, cet. Moroi Olesea a semnat și la rubrica nr. 13 din conținutul Acordului de colaborare din 15.04.2025, prin care se indică că recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă constatările agentului constatator (f.d. 13).

Din punct de vedere al legalității deciziei asupra cauzei contravenționale și acordului de colaborare, instanța constată că acestea au fost încheiate cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprind toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 și art. art. 451^5 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu şi în consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei deciziei asupra cauzei contravenționale, instanța evidențiază că forța probantă a deciziilor contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În raport cu cele enunțate, *art. 425 alin. (2) al Codului contravențional* cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a deciziei asupra cauzei contravenționale, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, fotografii, înscrisuri etc..

Astfel, instanța remarcă că petiționara Moroi Olesea a fost sancționată în temeiul art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, „*Coruperea electorală pasivă”* potrivit căruia, constituie contravenție *„Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune”.*

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în decizia asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025 și în corespundere cu art. 425 alin. (2)-(5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional:

- Scrisoare de expediere nr. 34/21-4565 din 25.04.2025 (f.d. 2);
- Copia buletin de identitate (f.d. 9);
- Decizia asupra cauzei contravenționale din 15.04.2025 (f.d. 10);
- Bon de plată (f.d. 11);
- Proces verbal de comunicare a drepturilor și obligațiilor persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional din data de 15.04.2025 (f.d. 11);

- proces verbal de audiere a persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional Moroi Olesea din data de 15.04.2025 (f.d 12);

- Acord de colaborare nr. DAC01 021721 din 15.04.2025 (f.d. 13);

- Decizie asupra cauzei contravenționale Seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025 (f.d. 14);

- Ordin de plată (f.d. 15).

Instanța de judecată remarcă că, potrivit *pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47/1 din Codul contravențional din 21.01.2025*, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47^1 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin.(2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Instanța de judecată notează că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit *art. 2 alin. (1) din Constituţia Republicii Moldova*, suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie.

Art. 38 alin. (1) din Constituţia Republicii Moldova prevede că, voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

Principiile participării la alegeri sunt:

-*vot universal*: cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social;

- *vot egal*: în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă;

-*vot secret*: votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului;

-*vot liber exprimat*: nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-1 face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

La fel, instanţa de judecată menţionează că, statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, supremaţia legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfăşurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Instanța de judecată relevă faptul că în cadrul procesului contravențional cet. Moroi Olesea a recunoscut fapta contravențională imputată concluzie ce rezultă din acordul de colaborare din 15.04.2025 și din procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional din 15.04.2025, astfel instanța menționează că în conținutul contestației depuse, contravenienta nu a combătut prin careva argumente acest fapt, or careva suspiciuni privind lipsa de credibilitate a declarațiilor date la momentul audierilor cet. Moroi Olesea instanța nu a stabilit.

Răsturnarea poziției, inițiale avute de Moroi Olesea expuse în decizia asupra cauzei contravenționale și acordul de colaborare din 15.04.2025, impunea ca ultima să prezinte în fața instanței de judecată unele explicații și probe elocvente.

Mai mult ca atât, la caz se atestă că persoanei față de care a fost întocmit procesul-verbal i-au fost aduse la cunoștință drepturile prevăzute de art. 384 Cod contravențional, inclusiv dreptul „de a tăcea și nu mărturisi împotriva sa”, ceea ce indică că declarațiile lui Moroi Olesea au fost făcute în cunoștință de cauză, dat fiind faptul că decizia dedusă judecății a fost semnată olograf de Moroi Olesea, iar pe versoul acesteia sunt înserate drepturile procesuale, ale persoanei față de care s-a întocmit actul în cauză.

Respectiv, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui Moroi Olesea nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referinţă abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

În consecutivitate, instanța apreciază că, în măsura în care decizia asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025 nu este afectată de vicii de legalitate, iar valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert

comiterea contravenției imputate petiționarei, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenției prevăzute la art. 47[1] alin. (1) al Codului contravențional.

Totodată, instanța de judecată reflectă că, petiționarei i s-a acordat în mod efectiv posibilitatea de a propune orice probe ar fi considerat necesare în combaterea celor reținute de agentul constatator și de a expune argumentele în apărare, în cadrul unei proceduri contradictorii, însă la caz nu a prezentat înscrisuri pertinente în puterea de a răsturna cele constatate şi probate de agentul constatator.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță, iar instanța de judecată reține că încheierea deciziei asupra cauzei contravenționale, dar și a acordului de colaborare este temeinică.

Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate, care nu au fost răsturnate în cazul de față, iar în condițiile în care săvârșirea fapte contravenționale a fost realizată pe baza acordului de colaborare și a probelor acumulate, iar petiționarului i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în decizia asupra cauzei contravenționale, însă nu a reușit să răstoarne aceste prezumții de care se bucură decizia contestată, denotă comiterea certă şi cu vinovăţie a faptei contravenţiei de către făptuitoarea Moroi Olesea.

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat, alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională, iar în aceste circumstanțe de fapt și de drept, contestația lui Moroi Olesea împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Liurca Marius, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, prin care a fost sancţionată cu amendă în mărime de 375 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 18750,00 lei, urmează a fi respinsă, ca fiind nefondată.

Astfel, potrivit art. 451[4] alin. (2) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, instanța de judecată consideră că contestația împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, prin care a fost recunoscută vinovată Moroi Olesea de comiterea contravenției prevăzută de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, urmează fi respinsă ca nefondată.

În temeiul celor expuse și a prevederilor art. 451[4], 461, 462 Cod contravențional, instanța de judecată,

D e c i d e:

Se respinge contestația/recursul înaintată de cet. Moroi Olesea împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria/nr. DAC01 021721 din 15.04.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Liurca Marius, întocmit în temeiul art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, ***ca fiind nefondată.***

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul **Andrei Mocanu**